

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Харківський державний університет харчування та торгівлі

СУДОВО-ТОВАРОЗНАВЧА ЕКСПЕРТИЗА

Комплексні контрольні завдання для перевірки знань студентів

магістрів денної та заочної форм навчання, спеціальності
076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
спеціалізації «Товарознавство та експертиза в митній справі»

Харків
ХДУХТ
2021

Судово-товарознавча експертиза [Електронний ресурс] : комплексні контрольні завдання для перевірки знань студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» спеціалізації «Товарознавство та експертиза в митній справі» / укладачі Т. М. Головка, М. П. Головка, В. В. Полупан Електрон. дані. – Х. : ХДУХТ, 2021. – 1 електрон диск (CD-ROM); 12 см. – Назва з тит. екрана.

Укладачі: д-р техн. наук, професор Т. М. Головка
д-р техн. наук, професор М. П. Головка
канд. техн. наук, доцент В. В. Полупан

Рецензент: канд. техн. наук, доцент Н. М. Пенкіна

Кафедра товарознавства в митній справі

Схвалено методичною комісією ХДУХТ за спеціальністю
076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Протокол від «7» червня № 2021 р.

Схвалено вченою радою ХДУХТ

Протокол від «21» червня № 2021 р.

© Головка Т. М., Головка М. П., Полупан В.В.,
укладачі, 2021

© Харківський державний університет
харчування та торгівлі, 2021

ВСТУП

При судовому розгляді та розслідуванні кримінальних і цивільних справ часто виникає необхідність у застосуванні спеціальних знань у галузі товарознавства, в тому числі й у формі товарознавчих експертиз. Такі експертизи здійснюються при випуску недоброякісної продукції, контрабанди товарів, при розгляді судами цивільних справ, коли обставини справи обумовлюють необхідність дослідження споживчих властивостей продукції, товарів та сировини. Експертне дослідження таких об'єктів дозволяє визначити: їх різноманітні параметри, властивості, різні обставини, пов'язані зі споживчими якостями; відповідність стандартам, технічним умовам, зразкам; спосіб фальсифікації вказаних об'єктів та шляхи попередження різних правопорушень.

Метою комплексного контролю знань студентів з дисципліни «Судово-товарознавча експертиза» є визначення та перевірки: методологічного та науково-практичного рівня підготовки спеціалістів до проведення судово-товарознавчих експертиз за матеріалами слідчих і судових справ; якісного рівня теоретичних та практичних знань щодо можливих шляхів фальсифікації продовольчих і непродовольчих товарів; набутих практичних навичок щодо застосування на практиці методів досліджень в рамках чинного процесуального законодавства; організаційних і процесуальних основ судово-товарознавчої експертизи в Україні; оволодіння сучасними методами судово-товарознавчих досліджень і знаннями щодо наукового обґрунтування експертних висновків.

Методичні вказівки для комплексного контролю знань студентів денної та заочної форми навчання напряму підготовки 6.050300 «Товарознавство та торгівельне підприємництво» з дисципліни «Судово-товарознавча експертиза» складено відповідно до робочої програми даної дисципліни. Зміст тестових та ситуаційних завдань відображає системну характеристику основних структурних елементів судово-товарознавчої експертизи, а саме судової експертизи та товарознавства у відповідності з внутрішньою структурою цивільного та кримінального законодавства. Варіанти комплексного контролю, що містять тестові та ситуаційні завдання, охоплюють загальну тематику з курсу «Судово-товарознавча експертиза».

ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Пакет контрольних завдань з дисципліни «Судово-товарознавча експертиза» налічує 25 варіантів комплексних завдань, які складаються з двох частин: теоретичної та практичної. Теоретична частина (контроль знань) надається як банк тестів. Теоретична частина включає основні питання курсу, що розглядалися на лекційних, практичних заняттях.

Тестові завдання є завданнями закритої форми, які мають декілька відповідей, одна з яких є правильною. Застосування тестової методики з альтернативним вибором відповідей дає можливість студентам з великим рівнем знань знаходити подібність там, де інші його не помічають.

Завдання студента полягає у визначенні варіанта правильної відповіді на питання, надані у тестовій формі.

Практична частина пакету (контроль умінь та навичок) складається із ситуаційних завдань. Надані в пакеті ситуаційні завдання є практичними і мають прикладний характер, пов'язаний з господарськими ситуаціями, з якими студенти можуть зіткнутися у своїй майбутній практичній діяльності. Під час виконання практичної частини завдання дозволяється користуватися законодавчою базою.

Крім цього, в пакеті контрольних завдань передбачається перелік нормативно-довідкової літератури, користування якою передбачено при виконанні ситуаційних завдань.

Загальними вимогами для написання та оформлення відповідей у процесі виконання комплексного контрольного завдання є:

- відповіді у роботі повинні відповідати заданому варіанту;
- самостійність роботи над комплексним завданням;
- відповіді на питання повинні бути грамотні, конкретні, повні;
- обсяг відповіді на ситуаційне завдання не обмежується та не є визначальним.

Контроль самостійності виконання роботи здійснює викладач.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

Контроль здійснюється з метою оцінки результатів засвоєння знань і результатів проведеної викладачем роботи після закінчення логічно завершеної частини лекційних та практичних занять.

Комплексні контрольні завдання містять 25 варіантів, кожен з яких складається з двох частин – теоретичного питання та практичного завдання. Оцінювання рішення кожного з варіантів передбачено здійснювати за системою ECTS – семибальною системою оцінок.

На виконання студентами комплексного контрольного завдання відводиться: на виконання тестового завдання – 0,5 академічної години; на виконання ситуаційного завдання – 1 академічна година.

Перед початком виконання комплексного контрольного завдання проводиться інструктаж, роздається варіант завдання. Під час інструктажу необхідно звернути увагу студентів на:

- обсяг і вимоги до виконання завдання (наприклад чи може бути в одному тестовому завданні дві чи більше правильних відповідей);
- час виконання комплексного контрольного завдання;
- вимоги до оформлення і критерії оцінки виконаного завдання.

На титульному аркуші комплексного контрольного завдання обов'язково вказуються: прізвище, ім'я та по батькові студента, група, дата, варіант комплексного контрольного завдання.

Відповіді на запитання тестового контролю оцінюються загальною сумою у 40 балів за такими критеріями:

- «Відмінно» 40 балів – правильна відповідь не менш ніж у 100% тестів;
  - «Дуже добре» 30 балів – правильна відповідь не менш ніж у 90% тестів;
- «Добре» 25 балів – правильна відповідь не менш ніж у 80% тестів;
  - «Задовільно» 20 балів – правильна відповідь не менш ніж у 70% тестів;
- «Достатньо» 15 балів – правильна відповідь не менш ніж у 60% тестів;
  - «Незадовільно» менше 10 балів – менше ніж 60% правильних відповідей.

Правильність рішення практичного завдання оцінюються загальною сумою у 60 балів за такими критеріями:

– вищий бал за виконання ситуаційного завдання – 60 балів ставиться, якщо студент показав усебічне, систематичне і глибоке знання навчально-програмного матеріалу, виявив творчі здібності в розумінні, викладенні і використанні навчально-програмного матеріалу. Теоретичні питання розкриті в повному обсязі, думки висловлені чітко, логічно, економічно, грамотно;

– оцінка «відмінно» (60 – 55 балів) ставиться за умови, що завдання виконано правильно; зміст роботи відповідає заданому варіанту, відповіді грамотні, чіткі, повні, студент виявляє знання основної та додаткової літератури, передбаченої програмою та вміє використовувати їх для розв'язання як типових, так і нетипових практичних ситуацій; у відповіді виявляються творчі здібності і повне розуміння питань з навчально-програмного матеріалу. Робота оформлена акуратно, відповіді обґрунтовані;

– оцінка «дуже добре» (54 – 50 балів) ставиться за умови, що завдання виконано правильно; зміст роботи відповідає заданому варіанту, відповіді на питання грамотні, чіткі, повні, студент виявляє знання основної та додаткової літератури, передбаченої програмою та вміє використовувати їх для розв'язання як типових, так і нетипових практичних ситуацій; але є невеличкі недоліки при логічному обґрунтуванні відповідей і виявленні творчих здібностей. Робота оформлена достатньо акуратно, але з деякими помарками;

– оцінка «добре» (49 – 45 балів) ставиться за умови, що зміст роботи

відповідає заданому варіанту, виконання практичного завдання вірне, відповіді грамотні, чіткі, але студент допускає неточність у висновках, порушує логічність, виявляє знання програмного матеріалу на рівні аналітичного відтворення. Робота оформлена акуратно;

– оцінка «задовільно» (44 – 40 балів) ставиться за умови, що зміст роботи відповідає заданому варіанту, студент демонструє знання основного програмного матеріалу, але вони носять розрізнений характер, відсутня логічність в обґрунтуванні викладеного матеріалу та у висновках. Робота оформлена достатньо охайно;

– оцінка «достатньо» (39 – 35 балів) ставиться за умови, що зміст роботи відповідає заданому варіанту, студент демонструє знання основного програмного матеріалу, але вони нечіткі, відсутня логіка у викладанні матеріалу, висновки неповні і необґрунтовані, є помилки у виконанні практичного завдання, відповідь на теоретичне питання дається на рівні репродуктивного відтворення. Робота оформлена достатньо охайно;

– оцінка «незадовільно» (менш ніж 35 балів) ставиться за умови, що робота виконана несамотійно, простежується списання висловлень з підручника, відповіді розрізнені і не розкривають теми питання, допущено багато помилок у розв'язанні завдання, робота не вичитана, неохайно оформлена, студент у роботі не зміг показати знання програмного матеріалу. Виявленні знання на рівні нижче репродуктивного відтворення.

Загальна підсумкова оцінка за результатами комплексної перевірки знань складається з суми балів за результатами тестового контролю знань (за умови, що студент правильно відповів не менш ніж на 60% тестів) та за виконання ситуаційних завдань (за умови, що студент отримав оцінку не менш ніж «достатньо»).

Загальне оцінювання результатів виконання комплексного контрольного завдання відбувається за шкалою, яка наведена в таблиці 1.

Таблиця 1

Оцінка ECTS	Визначення	Оцінка в балах	Залікове оцінювання за дисципліною
A	Відмінно	90 – 100 балів	Зараховано
B	Дуже добре	85 – 89 балів	
C	Добре	75 – 84 балів	
Д	Задовільно	70 – 74 балів	
E	Достатньо	60 – 69 балів	
FX	Незадовільно з можливою перездачею	до 59 балів	Не зараховано
F	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом	34 бали	

ВАРІАНТИ КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Комплексне контрольне завдання № 1

1. Який вид комісії може утворюватися для проведення судової експертизи в Україні?
  - а. Кримінальна комісія;
  - б. Комісія експертів;
  - в. Нотаріальна комісія;
  - г. Комплексна комісія.
2. Судова експертиза, яка установлює авторську належність документа, – це експертиза документів:
  - а. Авторознавча;
  - б. Графічнознавча;
  - в. Техніко-криміналістична;
  - г. Судово-трасологічна.
3. Слідчо-експертна ситуація – це обстановка, ...:
  - а. Що склалася на певний момент експертизи;
  - б. Коли інтереси учасників розслідування співпадають;
  - в. Що виникає на стадії порушення кримінальної справи;
  - г. Яка виникає при завершенні розслідування.
4. Скільки існує видів слідчих ситуацій?
  - а. 3;
  - б. 4;
  - в. 6;
  - г. 5.
5. Ким або чим гарантуються права споживача на використання, зберігання та транспортування товарів (робіт, послуг)?
  - а. Підприємством-продавцем;
  - б. Законом України «Про права споживачів»;
  - в. Державою;
  - г. Споживачем особисто.
6. Відсутність залежності суджень експертів-товарознавців від слідчого, прокурора, обвинувачуваного та підозрюваного, а також організацій, в яких проводиться експертиза пояснюється:
  - а. Досвідом експертів-товарознавців;
  - б. Їх компетентністю;
  - в. Незалежністю;
  - г. Принциповістю експертів-товарознавців.

7. Які існують види оцінки відповідності товару?
  - а. Експертиза товару, оцінка якості, контроль якості, сертифікація відповідності;
  - б. Експертиза товару, оцінка якості, контроль якості, співставлення з базовими показниками якості;
  - в. Експертиза товару, оцінка якості, дослідження складу товару;
  - г. Контроль якості, сертифікація товару, класова ідентифікація.
8. Аналіз в процесі експертного дослідження полягає в:
  - а. уявному розчленуванні (розкладанні) цілого об'єкта на складові елементи – окремі властивості;
  - б. дослідженні кожного з них за ознаками прояву;
  - в. вимірюванні властивостей і знаходженні значень їх показників;
  - г. усі відповіді вірні.
9. Продукт, що має недоліки, які роблять неможливим використання його в харчуванні населення без попередньої обробки з метою поліпшення органолептичних властивостей або знешкодження – це:
  - а. Продукт, що придатний для харчування, але зниженої якості;
  - б. Недоброякісний продукт;
  - в. Умовно придатний продукт;
  - г. Фальсифікований харчовий продукт.
10. Єдиним джерелом інформації для судового експерта є:
  - а. Факти;
  - б. Документи;
  - в. Свідчення;
  - г. Ознаки.
11. Визначення якості виробів, факторів, що забезпечують збереження продукції, обставин, що спричиняють зниження якості товарів – це предмети вирішення ... експертизи.
  - а. судової;
  - б. слідчої;
  - в. товарознавчої;
  - г. судово-товарознавчої.
12. Яким чином повинні бути оформлені об'єкти та матеріали справи, що направлені на експертизу?
  - а. Упаковані, матеріали прошиті, аркуші пронумеровані;
  - б. Упаковані, матеріали прошиті;
  - в. Упаковані, наявна пояснювальна записка, опечатане пакування, матеріали прошиті, аркуші пронумеровані;
  - г. Правильної відповіді немає.

13. За правовим статусом експертизи поділяються на:
  - а. Умовні, додаткові, дійсні;
  - б. Первинні, вторинні, третинні;
  - в. Первинні, додаткові, повторні;
  - г. Вторинні, повторні, первинні.
14. Однією з підстав призначення повторної експертизи є:
  - а. Усунення недоліків первинної;
  - б. Необґрунтованість висновку;
  - в. Невідповідність обсягу завданню;
  - г. Проведення слідчих дій.
15. У судово-експертних установах МЮ України організація проведення комплексних експертиз полягає в наступному:
  - а. Організуюючи виконання комплексної експертизи, керівник установи доручає проведення досліджень відповідним підрозділам двох і визначає, хто з них є провідним;
  - б. Керівник провідного підрозділу за узгодженням з керівниками інших підрозділів формує комісію експертів і призначає її голову;
  - в. Голову комісії призначає керівник провідної установи;
  - г. Всі відповіді правильні.

Ситуаційне завдання:

На експертизу представлені напівчеревики чоловічі, упаковані в картонну фірмову коробку (представлені на експертизу представником ЗАТ «...») і матеріали справи. В результаті експертного дослідження були виявлені наступні дефекти:

- віддушистість шкіри деталей верху взуття;
- відшаровування покривної плівки («Обсипання барвника»);
- неправильне наїжачування затяжної кромки;
- незначна деформація верху взуття; - малопомітна потертість підошви.

Перед експертом поставлені запитання:

1. Чи є дефекти виробничими (застосування неякісної шкіри; барвника; клею; порушення технологічного процесу при виготовленні взуття або невиробничими (механічна дія в процесі експлуатації; дія хімічних речовин при догляді за взуттям)?
2. Чи є дефекти результатом порушення правил експлуатації, якщо так, то в чому полягають ці порушення?
3. Чи можливо встановити: якість шкіри взуття; чи використано якісну сировину при виготовленні взуття; причину появи матових плям; здуття шкіри; обсипання барвника; грубий залом шкіри?
4. Чи є наявні дефекти істотним недоліком?

Комплексне контрольне завдання № 2

1. Під час проведення експертизи слідчий підтримує постійний контакт з :

- а. Керівником підприємства;
- б. Керівником підрозділу;
- в. Співвиконавцем;
- г. Експертом.

2. Які особливості організації експертизи декількома експертними установами?

- а. Доручена співробітникам експертної установи;
- б. Постанова направляється в кожную установу співвиконавців;
- в. Якщо проведення комплексно експертизи доручена співробітникам експертної установи та особі, яка не є працівником цієї установи, провідною призначається експертна установа;

г. Всі відповіді вірні.

3. Фактичні дані, що містять доказову інформацію про об'єкт товарного походження, його якісно-кількісні характеристики, що відображають систему його споживацьких властивостей і обставини їх зміни, що встановлюються на основі застосування спеціальних товарознавчих знань – це:

- а. Предмет СТЕ;
- б. Інформація СТЕ;
- в. Зміст СТЕ;
- г. Правильної відповіді немає.

2. Завданням СТЕ є:

- а. Дослідження якісних показників товарів;
- б. Аналіз кількісних показників товарів;
- в. Визначення виду продукції;
- г. Всі відповіді вірні.

3. Визначення маси та кількості об'єкта відноситься до наступного етапу експертизи продовольчих товарів (у порядку їх проведення):

- а. I-го;
- б. II-го;
- в. III-го;
- г. IV-го.

4. З чого складається висновок експерта:

- а. Дослідницька частина;
- б. Характеристика об'єкта;
- в. Захисту досліджу;
- г. Вірні відповіді «а» і «б».

5. Групи однорідних товарів (годинники, канцелярські, спортивні, музичні, фото- та кінотовари і т.і.) віносяться до підкласу:

- а. Біотоварів;
- б. Тестильних;
- в. Культурно-побутових;
- г. Господарських.

6. Що з наведеного не відноситься до обов'язків експертатоварознавця:

- а. Протистояння способом здійснення на нього тиску;
- б. Забезпечення конфіденційності інформації;
- в. Передача інформації про товар третім особам;
- г. Забезпечення конфіденційності отриманих даних.

7. Яку відповідальність не передбачає законодавство України у сфері порушень прав споживачів?

- а. Конституційну;
- б. Кримінальну;
- в. Фінансово-економічну;
- г. Цивільно-правову.

8. Скільки вирізняють стадій експертного дослідження?

- а. 6;
- б. 5;
- в. 4;
- г. 3.

9. При завершенні розслідування, оцінці його результатів виникають:

- а. Проміжні ситуації;
- б. Конфліктні ситуації;
- в. Безконфліктні ситуації;
- г. Кінцеві ситуації.

10. Скільки рішень може прийняти слідчий у результаті загальної оцінки?

- а. 6;
- б. 5;
- в. 4;
- г. 3.

11. Криміналістичні експертизи, що включають експертизу холодної зброї, ідентифікації особи за рисами зовнішності, звуко- і фоновідеозаписів, ототожнювання джерел звуку та ін., відносяться до:

- а. Авторознавчої експертизи;
- б. Дактилоскопічної експертизи;
- в. Судово-балістичної експертизи;
- г. Інших видів криміналістичних експертиз.

12. До економічних судових експертиз відноиться:
  - а. Планово-економічна;
  - б. Судово-транспортна;
  - в. Будівельна;
  - г. Екологічна.
15. Однією з підстав призначення повторної експертизи є:
  - а. Усунення недоліків первинної;
  - б. Необґрунтованість висновку;
  - в. Невідповідність обсягу завданню;
  - г. Проведення слідчих дій.

Ситуаційне завдання:

На експертизу представлені напівчеревики чоловічі з верхом із натуральної шкіри чорного кольору, з профільованою підошвою з синтетичного полімерного матеріалу, комбінованою підкладкою (натуральна шкіра і трикотажне полотно), устілкою із трикотажного полотна з прокладкою, упаковані в картонну фірмову коробку (представлені на експертизу представником ЗАТ «...») і матеріали справи. В результаті експертного дослідження було виявлено, що представлене взуття має наступні характеристики:

- віддушистість шкіри деталей верху взуття;
- відшаровування покривної плівки («Обсипання барвника»);
- неправильне наїжачування затяжної кромки;
- незначна деформація верху взуття;
- малопомітна потертість підошви.

Перед експертом поставлені запитання:

1. Чи відповідає взуття ДСТУ, сертифікатам відповідності, гігієнічним сертифікатам?
2. Чи є черевики чоловічі продукцією виробництва фірми Salamander, чи відповідають видані сертифікати на дане взуття цим черевикам?
3. Чи має взуття дефекти, якщо так, то чи можливо встановити які, а також наявність і характер дефектів взуття?

Комплексне контрольне завдання №3

1. Експертиза, що вирішує питання планування виробничої діяльності підприємств, має назву:
  - а. Будівельна;
  - б. Авторознавча;

- в. Комп'ютерної техніки;
  - г. Немає правильної відповіді.
2. Сприятлива ситуація для слідчого складається у випадку:
- а. Наявності достатньої інформації;
  - б. Коли слідчому для її вирішення необхідно визначити заходи впливу;
  - в. Коли інтереси учасників співпадають;
  - г. Інтереси слідчого та учасників не співпадають.
3. Цивільно-правова відповідальність для порушника полягає в ...:
- а. Виплаті завданих збитків;
  - б. Стягненні кредитних заборгованостей;
  - в. Стягненні штрафних санкцій;
  - г. Наданні пільгових послуг.
4. Які з наведених дій не є забороненими, а входять в обов'язки експерта-товарознавця:
- а. Приймання участі у сумісних експертизах на вимогу правоохоронних органів;
  - б. Вступ у контакти, непередбачені порядком проведення експертизи;
  - в. Збереження кримінальних, цивільних та господарських справ;
  - г. Проведення експертизи без письмової вказівки керівника експертної установи.
5. Скільки підкласів входять до класу непродуктивних або промислових товарів:
- а. 10;
  - б. 8;
  - в. 7;
  - г. 6.
6. На чому ґрунтується оцінка результатів дослідження?
- а. На результатах порівняльного дослідження;
  - б. На уявному розчленуванні цілого об'єкта;
  - в. На вимірюванні властивостей і значенні показників;
  - г. Усі відповіді вірні.
7. Продукт, природні властивості якого змінені з метою обману споживача, – це:
- а. Продукт-сурогат;
  - б. Умовно природний продукт;
  - в. Фальсифікований харчовий продукт;
  - г. Недоброякісний продукт.
8. Дослідження якісних показників продукції включає визначення її відповідності:
- а. за умовами збереження;
  - б. за стандартом;
  - в. за видом;

- г. за номенклатурою.
- 9. До об'єктів СТЕ не відносяться:
  - а. Вироби товарного походження;
  - б. Характеристики товарів;
  - в. Зразки товарів;
  - г. Інформація про обставини зміни споживчих властивостей.
- 10. В складі яких осіб-експертів здійснюється судово-експертна діяльність?
  - а. Юридичних;
  - б. Фізичних;
  - в. Правильні відповіді «а» та «б»;
  - г. Правильної відповіді немає.
- 11. Відповідно до вимог закону, експерт зобов'язаний зробити об'єктивний, заснований на фактичних даних і повною мірою аргументований висновок – це характеризує принцип:
  - а. Об'єктивності і повноти дослідження;
  - б. Незалежності;
  - в. Законності;
  - г. Відповідності.
- 12. Скільки принципів судово-експертної діяльності включає Закон України «Про судову експертизу»:
  - а. 2;
  - б. 3;
  - в. 4;
  - г. 5.
- 13. Якщо певне питання стосовно об'єкта дослідження вирішується вперше, то експертиза, у процесі якої провадиться дослідження для вирішення цього питання, називається:
  - а. Первинною;
  - б. Вторинною;
  - в. Повторною;
  - г. Додатковою.
- 14. Що повинен мати при собі судовий експерт при виконанні процесуальних дій?
  - а. Посвідчення експерта;
  - б. Паспорт громадянина України;
  - в. Свідоцтво про присвоєння йому кваліфікації судового експерта;
  - г. Атестат відповідності.
- 15. Скільки принципів судово-експертної діяльності включає Закон України «Про судову експертизу»:
  - а. 2;
  - б. 3;

- в. 4;
- г. 5.

Ситуаційне завдання:

На експертизу представлена партія сосисок «Молочні», що надійшла на підприємство роздрібної торгівлі 6.07.12 о 10⁰⁰. Термін закінчення технологічного процесу 5.07.12 о 24⁰⁰. Батончики з чистою сухою поверхнею, фарш світло-рожевого кольору, однорідний з незначною пористістю. Маса одного батончика – 35,4...41,5 г. Масова частка вологи – 64,5%. Масова частка солі – 2,2%.

Перед експертом поставлені запитання:

1. Чи відповідає партія сосисок вимогам НТД?
2. Чи є прийнятними строки постачання партії?
3. Якому товарному гатунку відповідає дана партія виробів?

Комплексне контрольне завдання № 4

1. Що зазначається у письмових висновках експерта?
  - а. Дату видачі;
  - б. Реєстраційні номери;
  - в. Строки дії свідоцтва;
  - г. Всі відповіді вірні.
2. Фізичні та юридичні особи, комісії, експерти відносяться до:
  - а. Головної ради товарознавчої експертизи;
  - б. Учасників товарознавчої експертизи;
  - в. Членів комісії;
  - г. Суб'єктів товарознавчої експертизи.
3. До завдань, які вирішують експерти-товарознавці не відноситься:
  - а. Дослідження непродуктивних товарів;
  - б. Встановлення дефектів;
  - в. Встановлення місця реалізації;
  - г. Встановлення вартості.
4. Аналіз кількісних показників продукції включає її:
  - а. Маса, об'єм, розміри;
  - б. Видову класифікацію;
  - в. Кількість у одиницях;
  - г. Дефектність та сортність.

5. Визначення якості продукції відноситься до етапу експертизи продовольчих товарів

- а. I-го;
- б. II-го;
- в. III-го;
- г. IV-го.

6. Експерт складає висновок експертизи за результатами:

- а. Тестування;
- б. Судово-товарознавчої експертизи;
- в. За її правдивістю;
- г. Немає правильної відповіді.

7. Класова ідентифікація непродовольчих товарів відноситься до експертизи:

- а. Дослідження призначення тканини;
- б. Дослідження відповідності показників зовнішнього вигляду;
- в. Дослідження показників антропометрії;
- г. Дослідження волокнистого складу.

8. До прав експерта-товарознавця не відноситься:

- а. Проведення оцінки стану фірми (технології);
- б. Видача висновку щодо проведеного експертного дослідження об'єкту;
- в. Самостійне збирання матеріалів, які підлягають дослідженням;
- г. Проведення аналізу результатів випробувань.

9. Що є основною і універсальною формою цивільно-правової відповідальності?

- а. Відшкодування збитків;
- б. Вилучення майна;
- в. Стягнення штрафних санкцій;
- г. Відновлення стану потерпілого.

10. Проміжні ситуації характерні...

- а. При завершенні розслідування;
- б. На початку розслідування;
- в. Для подальшого етапу розслідування;
- г. Для забезпечення раціональної реалізації можливостей.

11. Експертиза, що призначена для вирішення питань фінансової діяльності підприємства, – це:

- а. Судово-бухгалтерська;
- б. Фінансово-економічна;
- в. Біологічна;
- г. Бухгалтерська.

12. Експертизи, як проводяться з метою вирішення питань щодо процесів виробництва і обслуговування невиробничих потреб населення:

- а. Товарознавчі;
- б. Спеціальні;
- в. Судово-технологічні;
- г. Технічні.

13. Якого з даних видів судово-експертних ситуацій не існує?

- а. Сприятливих;
- б. Завершених;
- в. Проміжних;
- г. Типових.

14. Що саме передбачає ст. 23 Цивільного Кодексу України?

- а. Виплату завданих збитків;
- б. Вилучення майна;
- в. Стягнення штрафних санкцій;
- г. Відшкодування моральної шкоди.

15. До об'єктів СТЕ не відносяться:

- а. Вироби товарного походження;
- б. Характеристики товарів;
- в. Зразки товарів;
- г. Інформація про обставини зміни споживчих властивостей.

Ситуаційне завдання:

На дослідження представлено півпальто жіноче з хутряного велюру (дублений виріб з овчини хутряної), фарбованого в чорний колір. Півпальто прямого силуету, однобортне із застібкою на три (подвійні) гудзики і прорізнi з обточкою накладної смужки шкіряної тканини петлі. Спинка і полички на кокетці; полички з прорізними кишнями. Рукав вшивний з приточеною манжетою і коміром «апаш» з волосяним покривом назовні.

В результаті дослідження встановлено:

- Неоднорідний підбір шкурок по вигляду сировини, кольору, висоті, напрямку і обробці волосяного покриву;
- Використання у верхній частині виробу шкурок з низьким і рідкісним волосяним покривом (ознака — висота волосяного покриву ділянки деталі правої полички з паленим волосом менше 1 см);
- Дефектна строчка: викривлення швів рукавів по лінії ушивання (ознака – відхилення шва пройми рукавів від конструктивної лінії). Перед експертом поставлені запитання:

1. Чи є дефекти в жіночій дублянці?
2. Якщо дефекти є, то які саме?

3. Чи виникли дані дефекти в процесі виробництва або експлуатації?

Комплексне контрольне завдання № 5

1. Особою, що несе відповідальність за висновок експертизи,

є:

- а. Судовий експерт;
- б. Прокурор;
- в. Нотаріальна комісія;
- г. Комплексна комісія.

2. Маркування промислових товарів здійснює:

- а. Експерт з виробництва промислових товарів;
- б. Експерт з маркування;
- в. Експерт сертифікації товарів;
- г. Експерт-товарознавець.

3. Які розрізняють види зносу?

- а. Фізичний;
- б. Моральний;
- в. Стан товару, якщо він відрізняється від середнього;
- г. Усі відповіді вірні.

4. Попередження, зупинення дії свідоцтва та анулювання свідоцтва відносять до ... відповідальності.

- а. кримінальної;
- б. адміністративної;
- в. моральної;
- г. матеріальної.

5. Які з цих заходів, що застосовуються досудовою експертизою, відносять до видів дисциплінарної відповідальності?

- а. Попередження;
- б. Зупинення дії свідоцтва про присвоєння кваліфікації судового експерта;
- в. Анулювання свідоцтва про присвоєння кваліфікації судового експерта;
- г. Усі відповіді вірні.

7. Особисту якість експерта-товарознавця, що полягає в послідовному проведенні та дотриманні на практиці діючих правил та норм, визначають як:

- а. Відповідальність;
- б. Об'єктивність;
- в. Принциповість;
- г. Компетентність.

8. Як проводять порівняльне дослідження:
- а. Одержані показники зіставляються з аналогічними базовими (нормативними, еталонними) характеристиками;
  - б. Синтезуються результати дослідження;
  - в. Проводиться оцінка окремих показників;
  - г. Формується сукупність показників.
9. У вступній частині висновку експертизи наводяться:
- а. Номер та найменування експертизи;
  - б. Дата випуску товару;
  - в. Інструкція;
  - г. Вірні відповіді «а» та «б».
10. Відбір середнього зразка проводиться відповідно до:
- а. Свідоцтва про якість;
  - б. Нормативного документа на товар;
  - в. Даних попередніх експертиз;
  - г. Сертифікатів відповідності чи походження.
11. Наявність якого дозволу є необхідною умовою для здійснення торгівлі продуктами рослинного походження?
- а. Карантинний дозвіл;
  - б. Ветеринарний дозвіл;
  - в. Паспортний дозвіл;
  - г. Санітарно-гігієнічний дозвіл.
12. Визначення виду продукції включає визначення її:
- а. Дефектів;
  - б. Сировини;
  - в. Розмірів;
  - г. Умов та строків зберігання.
13. Дослідження даних на упаковці проводиться з метою визначення її відповідності:
- а. Строкам придатності;
  - б. Умовам зберігання;
  - в. Нормативним вимогам;
  - г. Порядкового номеру у зміні.
14. Експертні товарознавчі завдання ділять на дві групи:
- а. Фіксовані та класифікаційні;
  - б. Класифікаційні та діагностичні;
  - в. Діагностичні та характерні;
  - г. Фактичні та досліджувані.
15. Вивчення фактичного стану об'єктів, змін, що відбулися в ньому, визначається:
- а. Діагностичними товарознавчими дослідженнями;
  - б. Класифікаційними товарознавчими дослідженнями;

- в. Фактичними товарознавчими дослідженнями;
- г. Фіксованими товарознавчими дослідженнями.

Ситуаційне завдання:

На дослідження представлена партія напівфабрикатів м'ясних у кількості 20 картонних ящиків. При прийманні партії по кількості у відповідності до інструкції П.6 виявилось:

- маса нетто одного ящика – 19,250 кг;
- спосіб закриття спожиткового пакування – липкою стрічкою; - маса однієї одиниці напівфабрикату – 490 г.

Під час приймання по якості одержали наступні результати:

- грудореберна частина з ребрами та видаленими міжсосковою частиною; - товщина сала біля 5-го ребра (в товстій частині) не більша ніж 10 мм; - запах доброякісного м'яса, без стороннього запаху.
- температура в товщі продукту +5°C.

Перед експертом поставлені запитання:

1. Який об'єм середньої проби від даної партії напівфабрикатів?
2. Чи є відповідність пакування партії вимогам ДСТУ?
3. Чи відповідають вимогам НТД показники якості партії?
4. Якого виду надійшла партія м'ясного напівфабрикату?

Комплексне контрольне завдання № 6

1. Який звітний документ повинен вести кожен експерт?
  - а. Фінансову звітність;
  - б. Журнал обліку видатків та доходів;
  - в. Журнал реєстрації судових експертиз та експертних досліджень;
  - г. Журнал реєстрації ухвал присудів.
2. Залежно від характеру звернення, за результатами його виконання складаються які підсумкові документи?
  - а. "Висновок експерта";
  - б. "Висновок спеціаліста";
  - в. "Повідомлення про неможливість дати висновок";
  - г. Всі відповіді вірні.
3. Види спеціальних експертиз:
  - а. Екологічна, психологічна;
  - б. Біологічні;
  - в. Ветеринарна, психіатрична;
  - г. Екологічна, біологічна, ветеринарна, психіатрична, психологічна.

4. До технічних експертиз відносять:
- а. Автотранспортні експертизи;
  - б. Будівельні, агротехнічні;
  - в. Експертиза комп'ютерної техніки;
  - г. Автотранспортні, будівельні, агротехнічні, комп'ютерної техніки.
5. Чи є обов'язковою умовою завірення додатків до підсумкового документу печаткою, в разі здійснення виконавцем судово-експертної діяльності у складі юридичної особи?
- а. Обов'язково, печаткою виконавця;
  - б. Обов'язково, печаткою юридичної особи;
  - в. Необов'язково;
  - г. Правильна відповідь відсутня.
6. Якщо певне питання стосовно об'єкта дослідження вирішується вперше, то експертиза, у процесі якої проводиться дослідження для вирішення цього питання, називається:
- а. Повторною;
  - б. Первинною;
  - в. Комплексною;
  - г. Додатковою.
7. До видів експертиз належать:
- а. Первинна і вторинна;
  - б. Комплексна і повторна;
  - в. Комісійна та комплексна;
  - г. Повторна і вторинна експертизи.
8. До завдань діагностичного характеру не відносяться:
- а. Фактичний стан об'єкта;
  - б. Механізм зміни властивостей об'єкта;
  - в. Фактичні умови зберігання об'єкта;
  - г. Терміни придатності об'єкта.
9. Встановлення відповідності упаковки нормативним вимогам, наявного маркування, умов та строків зберігання і т.д., – все це відноситься до:
- а. Приватних завдань;
  - б. Загальних завдань;
  - в. Фактичних завдань;
  - г. Правильна відповідь відсутня.
10. Визначення ціни продукції відбувається відповідно до:
- а. Ліквідності продукції;
  - б. Кон'юнктури ринку;
  - в. Прейскурантів і нормативних документів;
  - г. До сезонності виходу продукції.

11. Об'єктами експертизи при дослідженні є:
- Супровідна документація;
  - Товарно-транспортні накладні;
  - Складські документи;
  - Всі відповіді вірні.
12. Смак продукту при органолептичному дослідженні встановлюється при:
- $t^{\circ} = +10 \dots +15^{\circ}\text{C}$;
  - $t^{\circ} = +15 \dots +20^{\circ}\text{C}$;
  - $t^{\circ} = +15 \dots +25^{\circ}\text{C}$;
  - Не має значення.
13. Встановлення показників щодо якості харчових продуктів з позиції гігієни харчування, харчової цінності й нешкідливості для здоров'я людини – це основне завдання:
- Санітарної експертизи;
  - Органолептичної експертизи;
  - Санітарно-гігієнічної експертизи;
  - Гігієнічної експертизи.
14. У дослідницьку частину експертного висновку входять:
- Наукові пояснення встановлених фактів;
  - Номер та найменування експертизи;
  - Спосіб доставки товару на експертизу;
  - Вид упаковки та реквізиту.
15. Окрім висновку експерта, результатом призначення експертизи може бути:
- Правова підстава для проведення експертизи;
  - Повідомлення про неможливість видачі висновку;
  - Відомості про експертів;
  - Найменування матеріалів.

Ситуаційне завдання:

На експертизу представлена партія м'ясних пельменів «Левада» з маркером «Рекомендовано для дитячого та дієтичного харчування». Під час приймання партії виявили:

- зовнішній вигляд: форма однієї штуки напівкругла, краї тістової оболонки щільно склеєні, фарш не виступає;
- вигляд на розрізі: фарш рівномірно перемішаний, світло-рожевого кольору з наявністю овочів в оболонці з тіста;
- запах і смак: властиві;
- після висушування жиру в приймальній колбі стало відомо: маса колби з жиром – 50,5 г, наважка фаршу – 35 г, маса порожньої колби – 41,9 г.

Перед експертом поставлені запитання:

1. Чи є дана партія пельменів тою, що відповідає вимогам стандарту?
2. Чи відповідає їх маркування виду пельменів? Якщо – ні, тоді необхідно встановити дійсний вид пельменів.

Комплексне контрольне завдання № 7

1. У синтезуючій частині висновку даються:

- а. Стисла думка судових експертів;
- б. Загальна сумарна оцінка результатів дослідження;
- в. Синтез узагальнених показників якості товару;
- г. Вірні відповіді «а» та «б».

2. Слідчо-експертна ситуація – це:

- а. Об'єктивна реальність;
- б. Дрібна спекуляція;
- в. Досудове провадження;
- г. Вірної відповіді немає.

3. Метод зустрічної перевірки, метод нормативних перевірок, – це методи, що відносяться до напряму експертних досліджень ...:

- а. Документальних джерел;
- б. Безпосереднього дослідження об'єктів;
- в. Обставин справи за документами;
- г. Статистичним методом.

4. Судово-психологічні експерти досліджують:

- а. Технологію виробництва, матеріалознавство, зоотехнічні та інші питання;
- б. Екологічні, біологічні, ветеринарні питання;
- в. Обслуговування невиробничих потреб населення;
- г. Відповідність товарних якостей стандартам.

5. Моральна шкода – це наслідки правопорушення, що не мають ... змісту і вартісної форми.

- а. морального;
- б. душевного;
- в. економічного;
- г. фізичного.

б. Чим не може відшкодуватись моральна шкода?

- а. Грішми;
- б. Природними ресурсами;
- в. Майном;
- г. Матеріальними цінностями.

7. Яка з нижченаведених відповідальностей не застосовується до порушників законодавства в галузі захисту прав споживачів?

- а. Майнова;
- б. Адміністративна;
- в. Кримінальна;
- г. Фінансово-економічна.

8. Якість висновку експерта як документа є:

- а. Результатом діяльності експерта;
- б. Кваліфікацією експерта;
- в. Діяльністю експерта;
- г. Немає правильної відповіді.

9. Скільки існує стадій процесу надання висновку експертизи?

- а. 5;
- б. 6;
- в. 7;
- г. 8.

10. Умови використання висновку експерта-товарознавця бувають:

- а. Умовні та специфічні;
- б. Умовні та загальні;
- в. Загальні та первинні;
- г. Загальні та специфічні.

11. Експертизи, що досліджують технологію виробництва, матеріалознавства, зоотехнічні та інші питання, називають:

- а. Криміналістичними;
- б. Спеціальними;
- в. Судово-технологічними;
- г. Економічними.

12. Який термін проведення судової товарознавчої експертизи щодо матеріалів з великою кількістю об'єктів або складних за характером дослідження:

- а. 10 днів;
- б. 14 днів;
- в. 1 місяць;
- г. 2 місяці.

13. Скільки існує умов використання висновку експерта?

- а. 3;
- б. 7;
- в. 11;
- г. 13.

14. Про запит експерта-товарознавця складається...:
- а. протокол;
  - б. план-заявка;
  - в. опис;
  - г. висновок.
15. У якому вигляді постає відповідальність суб'єктів господарської діяльності згідно ст. 23 ЗУ «Про захист прав споживачів»?
- а. Реалізація товарів;
  - б. Фінансово-економічних санкцій;
  - в. Матеріальних цінностей;
  - г. Цінних паперів.

Ситуаційне завдання:

На експертизу представлені свинина кількістю напівтуш – 20, масою нетто – 700 кг: 6 напівтуш за якістю відповідають I категорії в шкурі вгодованості в холодильному стані масою 159 кг; 14 напівтуш II категорії вгодованості без шкіри в мороженому стані масою 541 кг.

В результаті аналізу виявилось:

- 6 напівтуш масою 159 кг мали температуру в товщі м'язів +3°C;
- Шпиг щільний білого кольору;
- Різниця товщини шпигу 1,7 см;
- Товщина шпигу між 6 і 7 спинними хребцями – 3,7 см;
- 14 напівтуш без шкіри з температурою в товщі м'язів -3°C, маса відповідна;
- Є зачисти від побитостей не більше 10% поверхні; - Товщина шпигу 3...4 см.

Перед екпертом поставлені завдання:

- Зробіть відповідний висновок щодо якості партії свинини, що надійшла.

Комплексне контрольне завдання № 8

1. У яких розмірах неоподаткованого мінімуму доходів застосовуються штрафні санкції у випадку правопорушення (у відповідності до ст. 23 ЗУ «Про захист прав споживачів»)?

- а. 5 – 20;
- б. 20 – 40;
- в. 5 – 100;
- г. 20 – 90.

2. За порушення законодавства України про захист прав споживачів Кодексом України про Адміністративні правопорушення передбачена ... відповідальність.

- а. адміністративна;
- б. кримінальна;
- в. фінансово-економічна;
- г. цивільно-правова.

3. Принципом, що не має відношення до складення висновку експертом, є принцип:

- а. кваліфікованості;
- б. визначеності;
- в. допустимості;
- г. компетентності.

4. Термін проведення судової експертизи коливається в межах:

- а. 1 тижня;
- б. Від 10 днів до 1 місяця;
- в. 1 – 2 місяці;
- г. 12 місяців.

5. Метод перевірки, при якому порівняльному дослідженню піддаються відображені у різних документах кількісні та якісні показники:

- а. Метод зустрічної перевірки;
- б. Метод нормативної перевірки;
- в. Метод документальної перевірки;
- г. Експериментальний метод.

6. Кількість експертних установ Міністерства Юстиції України складає:

- а. 5 науково-дослідних інститутів;
- б. 7 науково-дослідних інститутів;
- в. 12 науково-дослідних інститутів;
- г. 10 науково-дослідних інститутів.

7. Видача ліцензій та атестація судових експертів серед працівників підприємницьких структур та громадян України здійснюється:

- а. Міносвіти України;
- б. Мін'юстом України;
- в. МОЗ України;
- г. МВС України.

8. Згідно із ст. 23 ЗУ «Про захист прав споживачів» відповідальність настає за:

- а. Відмову споживачу в реалізації його прав;
- б. Нереалізації товару;
- в. Створення перешкод службовій особі;

- г. Порушення умов договору між споживачем та виконавцем.
- 9. Підробка товарів при підготовці їх до продажу, при відпуску споживачу – це:
  - а. Технологічна фальсифікація;
  - б. Передреалізаційна фальсифікація;
  - в. Реалізаційна;
  - г. Якісна.
- 10. Заміна натурального продукту імітатором – це:
  - а. Асортиментна фальсифікація;
  - б. Якісна фальсифікація;
  - в. Інформаційна;
  - г. Кількісна.
- 11. Вивчення нормативних матеріалів з метою формування сукупності властивостей об'єкта, орієнтованих на задоволення – це:
  - а. Вибірковий метод;
  - б. Вимірювальний метод;
  - в. Лабораторний метод;
  - г. Порівняльний метод.
- 12. Товарно-транспортні документи містять інформацію про:
  - а. Строки транспортування;
  - б. Кількість продукції;
  - в. Вид продукції;
  - г. Дефекти.
- 13. Складські документи містять відомості про:
  - а. Кількісні показники товару;
  - б. Умови зберігання;
  - в. Дефекти товару;
  - г. Строки зберігання.
- 14. Документами, які можуть продукувати експерти є:
  - а. Висновки експертизи;
  - б. Протоколи;
  - в. Заяви;
  - г. Всі відповіді вірні.
- 15. Методи документальної перевірки включають:
  - а. Правильність складання документів;
  - б. Складання номенклатури товарів;
  - в. Складання каталогів;
  - г. Всі відповіді рівні.

Ситуаційне завдання:

На експертизу представлена партія курчат-бройлерів I категорії вгодованості. Тушки патрані. Під час приймання партії за якістю було встановлено:

- Тушки птиць добре розвинуті;
- Кіль грудної кістки окостенілий, виділяється;
- На птиці незначна кількість зсадин;
- По 2-3 розриви шкіри до 1,5 см кожний;
- Дзьоб ороговілий;
- На ногах груба шкіра;
- Середня маса однієї тушки – 980 г.

Перед експертом поставлені питання:

Зробіть висновок щодо якості даної партії курчат-бройлерів.

Комплексне контрольне завдання № 9

1. Які є методи дослідження товарів, представлених на експертизу?

- а. Документальні;
- б. Перевірки;
- в. Нормативні;
- г. Всі відповіді вірні.

2. Метод зустрічної перевірки піддає порівняльному дослідженню:

- а. Кількісні та якісні показники;
- б. Показники збереженості;
- в. Показники придатності;
- г. Методи аналізу.

3. Методи судово-товарознавчої експертизи діляться на:

- а. Об'єктивні та суб'єктивні;
- б. Традиційні та нетрадиційні;
- в. Фактичні та суб'єктивні;
- г. Об'єктивні та характерні.

4. До об'єктивних методів відносять:

- а. Спектральний;
- б. Оптичний;
- в. Теплофізичний;
- г. Усі відповіді вірні.

5. До суб'єктивних методів відносять:
- а. Органолептичні;
  - б. Експертні;
  - в. Метод випробування товару;
  - г. Всі відповіді вірні.
6. До напрямів експертних досліджень не відносять:
- а. Безпосереднє дослідження;
  - б. Аналіз обставин за документами;
  - в. Вплив умов на зміну властивостей об'єкту;
  - г. Нормативне дослідження.
7. До методів безпосереднього дослідження об'єктів не відносять:
- а. Лабораторний;
  - б. Реєстраційний;
  - в. Розрахунковий;
  - г. Соціальний.
8. Комісійна експертиза – це експертиза, у проведенні якої беруть участь...
- а. 2 і більше експертів;
  - б. Слідчий і керівник;
  - в. Тільки експерт-товарознавець;
  - г. Керівники підрозділів досліджень.
9. Комплексні експертизи поділяються на:
- а. Внутрішньовідомчі та міжвідомчі;
  - б. Міжвідомчі та спеціальні;
  - в. Внутрішньовідомчі та міжгалузеві;
  - г. Спеціальні та додаткові.
10. Принцип законності ґрунтується на:
- а. Призначенні та проведенні судових експертиз;
  - б. Відображенні особливостей процесуального статусу;
  - в. Зобов'язанні експерта зробити аргументований висновок;
  - г. Закономірності експертних процедур.
11. До обов'язків керівника підрозділу відноситься:
- а. Призначення експертизи;
  - б. Формування комісії експертів і призначення її голови;
  - в. Проведення лабораторних досліджень;
  - г. Визначення термінів проведення експертизи.
12. Метод ... – це оцінка вказаних в документах показників з точки зору вимог, що містяться в НТД.
- а. Нормативної перевірки;
  - б. Зустрічної перевірки ;
  - в. Документальної перевірки;

г. Додаткової перевірки.

13. Експертиза продовольчих товарів складається з:

- а. 2 етапів;
- б. 3 етапів;
- в. 4 етапів;
- г. 5 етапів.

14. Вартісна фальсифікація – це ...

- а. Дії, спрямовані на обман споживача;
- б. Введення споживача в оману шляхом реалізації низькоякісних товарів за цінами високоякісних;
- в. Обман споживача за рахунок значних відхилень від якості;
- г. Підробка товарів.

15. В залежності від місця здійснення фальсифікацію розрізняють:

- а. Часткову та вартісну;
- б. Кількісну та якісну;
- в. Інформаційну та вартісну;
- г. Технологічну та передреалізаційну.

Ситуаційне завдання:

На експертизу представлена ковбаса напівкопчена I сорту «Яловича». Ковбаса характеризується на ступніми показниками якості:

- батони з чистою, сухою поверхнею, без плям, злипань та впливів фаршу;
- довжина батону 43 см з однією поперечною перев'язкою на нижньому кінці ковбаси;
- консистенція пружна;
- на розрізі фарш рівномірний, має шматочки жиру яловичого розміром не більше 4 мм;
- смак приємний, злегка гоструватий, в міру солоний, з вираженим ароматом прянощів, копчений;
- масова частка вологи – 49%.

Перед експертом поставлені питання:

- Зробіть висновок щодо якості даної ковбаси.

Комплексне контрольне завдання № 10

1. Часткова заміна продукту водою – це:
  - а. Якісна фальсифікація;
  - б. Кількісна;
  - в. Вартісна;
  - г. Асортиментна.
2. Базова модель об'єкта – це:
  - а. Образ реального об'єкта;
  - б. Образ об'єкта, відображеного в маркуванні;
  - в. Дані реєстрів, договорів;
  - г. Дані НТД.
3. Виявлення ознак об'єкта характеризується:
  - а. Вимірювальним методом;
  - б. Лабораторним методом;
  - в. Експериментальним методом;
  - г. Порівняльним.
4. Висновок про відповідність (невідповідність) властивостей виробу базовим характеристикам визначається:
  - а. Вимірювальним методом;
  - б. Порівняльним методом;
  - в. Розрахунковим методом;
  - г. Лабораторним методом.
5. Метод оцінки, що заснований на підрахунку кількісних ознак:
  - а. Експериментальний;
  - б. Реєстраційний;
  - в. Розрахунковий;
  - г. Статистичний.
6. Метод Дельфи, метод Паттерн, метод судово-товарознавчої експертизи відносяться до:
  - а. Математико-статистичних методів;
  - б. Методів експертної оцінки;
  - в. Методів групових опитувань;
  - г. Немає правильної відповіді.
7. Адміністративна відповідальність за обман покупця чи замовника передбачає ... ЦК України:
  - а. Ст. 155-2;
  - б. Ст. 160;
  - в. Ст. 157;
  - г. Ст. 160-2.

8. Яка відповідальність полягає у застосуванні заходу кримінального покарання щодо фізичних осіб, винних у скоєнні злочину?

- а. адміністративна;
- б. правова;
- в. майнова;
- г. кримінальна.

9. Яким Кодексом України передбачена кримінальна відповідальність?

- а. Цивільним;
- б. Кримінальним;
- в. Податковим;
- г. Трудовим.

10. Висновок експерта-товарознавця відображає:

- а. Факти;
- б. Процесуальні документи;
- в. Доповнення до висновку;
- г. Підстави для закриття справи.

11. Кримінальна відповідальність передбачається нормами Кримінального Кодексу України за:

- а. Обман споживачів та замовників;
- б. Фальсифікацію засобів вимірювання;
- в. Випуск або реалізацію продукції неналежної якості;
- г. Всі відповіді вірні.

12. Несприятлива ситуація утворюється ...

- а. Коли слідчому для її вирішення необхідно визначити заходи впливу;
- б. Слідчому приходится приймати тактичне рішення та реалізувати його;
- в. Відповіді «а» та «б» вірні;
- г. Всі відповіді невірні.

13. Яку кількість днів не може перевищувати судово-товарознавча експертиза, якщо вона не може бути виконана у зазначені терміни? а. 5;

- б. 10;
- в. 3;
- г. 14.

14. У терміни проведення товарознавчої експертизи не включаються:

- а. Робочий день, наступний за надходженням матеріалів;
- б. Строк виконання клопотань експерта;
- в. Останній робочий день;
- г. День направлення їх особі або органу, який призначив експертизу.

15. Висновок експерта, характерний для ідентифікації досліджень:

- а. Про індивідуальну тотожність і родову приналежність;
- б. Кваліфікаційний;
- в. Про механізм подій, умови та обставини;
- г. Про відповідність або невідповідність певній нормі.

Ситуаційне завдання:

На експертизу представлена ковбаса сирокочена «Дніпровська». При оцінці якості було встановлено:

- поверхня суха, чиста;
- фарш рівномірно змішаний;
- шматочки шпигу білого кольору, біля оболонки жовтого;
- розмір шматочків 6 мм з однієї сторони;
- консистенція щільна;
- смак приємний, злегка гострий, солонуватий;
- закручені кільця з внутрішнім діаметром 18 см;
- масова частка вологи 23%;
- масова частка солі 3,6%;
- масова частка нітриту натрію – 0,002%.

Перед експертом поставлені запитання:

- Зробіть висновок щодо якості ковбаси.

Навчально-методичні матеріали до дисципліни

Основна література

1. Щербаковский М.Г. Судебные экспертизы / М.Г. Щербаковский Харьков: Эспада, 2005. - 544 с.
2. Архипов В.В. Судово-товарознавча експертиза товарів народного споживання та послуг. Теорія та практика. Київ, «Центр учбової літератури», 2008, – 305 с.
3. Зинин А.М., Майлис Н.П. Судебная экспертиза. Учебник.- М., 2002. – 354 с.
4. Смирнова С. А. Судебная экспертиза на рубеже XXI века. Состояние, развитие, проблемы. – СПб., 2004. – 267 с.
5. Яденко І.В. Організаційні та процесуальні основи судової експертизи в Україні / І.В. Яценко, О.М Якубчак, Р.І. Білик, В.В. Кам'янський. – Харків, Київ, 2009. – 109 с.

Додаткова література

6. Макаров В.А. Ветеринарно-санитарная экспертиза с основами технологии и стандартизации продуктов животноводства / Макаров В.А., Фролов В.Н.; под ред. В.А. Макарова. – М.: Агропромиздат, 1991. – 463 с.
7. Образцов В.П. Судова експертиза / В.П. Образцов. – 2-е вид. – К.: Урожай, 1986. – 176 с.
8. Судебно-экспертное исследование некоторых объектов биологического происхождения (Методическое пособие для экспертов биологов). – М., 1980. – 240 с.
9. Давидова О.О. Криміналістичні дослідження матеріалів, речовин та виробів: Курс лекцій. – К.: КНТ, 2008. – 340 с.
10. Клименко Н.І. Судова експертологія: Курс лекцій: Навчальний посібник / Н.І. Клименко. – К.: Видавництво Дім «Ін Юре», 2007. – 528 с.
11. Судебные экспертизы: Учебное пособие. – К., 2002. – 165 с.

Законодавча база

12. Про судову експертизу. Закон України від 25 лютого 1994 р. № 4038XII. Із змінами і доповненнями, внесеними законами України від 3 квітня 2003 р. № 662-IV та від 9 вересня 2004 р. № 1992-IV.
13. Інструкція про призначення і проведення судових експертиз (Наказ Міністерства юстиції України від 08.10.1998 р. № 53/5 із змінами і доповненнями, внесеними наказами Міністерства юстиції України від 30.12.2004 р. № 144/5 від 10.06.2005 р. № 59/5).
14. ГОСТи, ТУУ на продукцію тваринництва і рослинництва, а також непродовольчих товарів.

15.Кримінальний кодекс України: Науково-практичний коментар / Баулін Ю. В., Борисов В. І., Гавриш С. Б. та ін. За заг. ред. В.Т. Маляренка, В.В. Сташиса, В.Я. Тація. – Вид. 2-е. - Х.: ТОВ «Одіссей», 2004. – 1152 с.

16. Цивільний кодекс України: Коментар. Вид. 2-е. – Х.: «Одіссей», 2004. – 856 с.

Навчальне електронне видання
комбінованого використання
Можна використовувати в локальному та мережному режимах

СУДОВО-ТОВАРОЗНАВЧА ЕКСПЕРТИЗА

Комплексні контрольні завдання
для перевірки знань студентів
магістрів денної та заочної форм навчання, спеціальності
076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
спеціалізації «Товарознавство та експертиза в митній справі»

Укладачі:
ГОЛОВКО Тетяна Миколаївна
ГОЛОВКО Микола Павлович
ПОЛУПАН Валентин Вадимович

Відповідальний за випуск зав. кафедри товарознавства в митній справі
д-р техн. наук, проф. М. П. Головка

Видано в авторській редакції

План 2021 р., поз. _____

Підп. до друку _____ р. Один електронний оптичний диск (CD-ROM);
супровідна документація. Об'єм даних 32 Мб. Тираж 50 прим.

Видавець і виготівник
Харківський державний університет харчування та торгівлі
вул. Клочківська, 333, Харків, 61051.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4417 від 10.10.2012 р.